VAPAA-AJATTELIJA YKSITYISETSIVÄNÄ

ESA YLIKOSKI

Terhi Rannela: Kuolema Kaivopuistossa. Etsivätoimisto Aino Tylli. WSOY, 2026.

”Ei ollut taivaita eikä helvettejä eikä ritisevää, synnit polttavaa kiirastulta. Ei ollut syntiä, oli rikoksia, joista oikeusvaltio tuomitsi tekijänsä. Ei ollut armoa, mutta niin kauan kuin oikeusvaltio piti pintansa, oli toivoa.” Näin ajatteli 1930-luvulla Suomen ensimmäinen naispuolinen yksityisetsivä Aino Tylli, mikäli Kuolema Kaivopuistossa kirjaa on uskominen.

Tulee myös esille, että ”Aino olisi mielellään jakanut ajatuksiaan muiden kirkosta eronneiden kanssa, mutta yhdistys ei saanut toimilupaa. Näinä aikoina oli helpompaa pitää vapaat ajatukset ominaan, taivaan tuulta uhmaavina lintuina”.

Kirja edustaa ns. cosy crime -tyyliä eli pehmodekkaria tai kilttiä rikosviihdettä, jossa naisilla on keskeinen rooli. Sankarittarena on naisdekkari Aino Tylli, ja hahmon esikuvana on oikea Suomen ensimmäinen naispuolinen yksityisetsivä, **Tyyne Ahlroth**, jolla oli etsivätoimisto Etu-Töölössä.

Kirja oli välillä sopivaa mukavan kevyttä lukemista. Murhaajakaan ei ole ihan stereotyyppinen. Ajan yhteiskunnallisia oloja kuvataan varsin monipuolisesti ja empaattisesti.